

Економічні науки

УДК 657.-048.78:658.27

Рибалко Олена Михайлівна

*кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри обліку та оподаткування
Запорізький національний університет*

Точиліна Вікторія Віталіївна

*студентка
Запорізького національного університету*

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

***Анотація.** У статті розглянуто основні питання організації обліку основних засобів на підприємствах України. Визначено напрямки удосконалення організації обліку основних засобів. Також зазначено сутність основних засобів та основні положення їх обліку. Розглянуто критичні питання в організації облікового процесу та сформульовано можливі шляхи його вдосконалення. На сьогодні у системі управління підприємством відбуваються значні зміни. Більшою мірою виникають потреби у оцінці ризиків, прогнозуванні та створенні ефективної й дієвої системи управління.*

Наразі поки жодна організація, незалежно від форм власності не може існувати без ведення бухгалтерського обліку. Адже, саме дані бухгалтерського обліку забезпечують повну інформативність стосовно фінансового та майнового стану підприємств.

Однак, в бухгалтерському обліку існують певні проблеми. Це стосується й ведення обліку основних засобів. Основними протиріччями в організації і складанні звітності цього виду обліку є недосконалість

методичної та нормативно-правової бази та формування організаціями необґрунтованої облікової політики щодо основних засобів.

Саме на обліку основних засобів ґрунтуються висновки стосовно обсягу та ефективності спрацювання підприємства й розробляються плани діяльності на майбутнє.

Ключові слова: *основні засоби, бухгалтерський облік, організація обліку, документообіг.*

У сучасних ринкових умовах вміння забезпечувати якісну організацію бухгалтерського обліку на підприємствах є тією складовою, яка характеризує ефективність використання основних засобів.

Облік основних засобів – це процес виокремлення й систематизація методів та способів збирання, обробки вихідної інформації рух і використання основних засобів задля прийняття правильних управлінських рішень [2].

Основні засоби є основою господарської діяльності підприємства. Рациональне і водночас доцільне використання основних засобів підприємства у ринкових умовах потребує організації бухгалтерського обліку цих активів на якісно новій основі з урахуванням міжнародних принципів обліку та звітності. При здійсненні господарської діяльності на підприємствах з’являються нові об’єкти основних засобів, що потребують запровадження адекватних методів їх оцінки та відображення на рахунках бухгалтерського обліку.

Згідно з П(С)БО № 7 основні засоби — це матеріальні необоротні активи, які підприємство утримує з метою використання у процесі виробництва, реалізації або для здачі в оренду, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року [1]. Тобто, вони є матеріало-технічною базою підприємства.

На сучасному етапі розвитку бухгалтерського обліку в Україні сформувалося коло певних проблем, які пов'язані як з обліковою системою, так і з її організацією. Однією з таких проблем є те, що первинні документи та реєстри з обліку основних засобів загалом містять неактуальні показники, які не можуть достатньо формувати підсумкову інформацію. Тобто, у них відсутні показники, які необхідні для складання звітності в умовах застосування П(С)БО 7 «Основні Засоби», тому інформативні документи з обліку основних засобів потребують удосконалення.

Слід відмітити, що проблеми також є в експлуатації, а особливо під час ліквідації об'єкта основних засобів. Тому що, не завжди враховуються індивідуальні особливості активів. Стосовно професійного виконання робіт зі списання та приймання активів, доцільно розробити робочу інструкцію, де будуть зазначені завдання та обов'язки кожного члена комісії, при цьому визначаючи їхню міру відповідальності. Під час списання об'єкта основних засобів потрібно буде вказувати та обґрунтовувати потребу та мету ліквідації об'єкта, що зменшить використання ліквідаційних процедур у неправомірних цілях окремими особами [2, 408 с.].

Загалом, задля ефективного функціонування обліку основних засобів бухгалтерський облік повинен забезпечувати:

- повне та своєчасне відображення по рахункам інформацію про надходження основних засобів, їх внутрішнє переміщення, оцінку, переоцінку та вибуття;
- нарахування амортизації основних засобів, їх зношення з початку корисного використання за звітний період;
- розрахунок витрат, пов'язаних з підтримкою функціональних якостей основних засобів (ремонт, модернізація);

– забезпечення розрахунку фінансових результатів від реалізації чи вибуття основних засобів.

Отже, організація обліку основних засобів повинна бути цілісною системою взаємопов'язаних методів та способів обліку. Тому основними шляхами її удосконалення є:

– вибір оптимальної за наповненням облікової інформації, яка зможе забезпечити реалізацію поставлених завдань обліку основних засобів;

– вдосконалення інформативних носіїв обліку основних засобів, відповідно до особливостей змісту, характеру та структури інформації;

– розробка та вдосконалення документообігу, що у свою чергу призведе до зменшення затрат ресурсів пов'язаних зі своєчасним виконанням обумовлених завдань;

– впровадження раціональної технології вирішення облікових завдань, що забезпечить функціонування облікового механізму [3].

За умови дотримання цих рекомендацій, методика та організація обліку основних засобів зазнає корисних змін, підвищиться інформативна наповненість носіїв облікової інформації, а це у свою чергу призведе до ефективного прогнозування використання основних засобів на підприємстві.

Висновки. Отже, основним напрямом удосконалення організації обліку основних засобів на підприємстві, є максимальне пристосування методологічного оснащення організації обліку основних засобів до практичних потреб, які вимагає підприємницька діяльність, стосовно процесів надходження, руху, ефективності використання та вибуття основних засобів. Основними шляхами вдосконалення обліку основних засобів є розробка та доповнення не лише форм облікових реєстрів та документів, а й способів та методів збирання, обробки й узагальнення

облікової інформації, які доцільно було б використовувати в умовах сучасної вітчизняної економіки.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджено наказом Міністерства Фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
2. Панасенко А. П. Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку / А. П. Панасенко // Держава та регіони. 2018. № 3. С. 407–408.
3. Домбровська Н.Р. Економічна сутність основних засобів та їх класифікація // Журнал «Економічні науки». 2012. №9. URL: http://masters.donntu.org/2013/iem/mashkovskaya/library/article_dombrovskaya.htm.